

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

Відділ Із забезпечення освіти дорослих та Інноваційного розвитку

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

**Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка**

ПОЛТАВА 2022

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1

А 43

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14 – 15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. 847 с.

(Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації № 08 від

12 січня 2022 р.)

Організаційний комітет:

Дорогань-Писаренко Людмила – к.е.н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету

Давидюк Тетяна - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Довбня Світлана – д.е.н., професор, завідувачка кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня Українського державного університету науки та технологій.

Зоря Олексій – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Малишкін Олександр - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

Муравський Володимир - д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

Нікшина Оксана - д.е.н., с.н.с., завідувачка відділом ринкових механізмів та структур ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Перерва Петро - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Рущишин Надія - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету

Славкова Олена - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

Сук Петро - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Тоцька Олеся - д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів Волинського національного університету імені Лесі Українки

Вараксіна Олена - к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної, керівник відділу із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку Полтавського державного аграрного університету

Воронько-Невідничча Тетяна - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Дранус Валентин – к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту Чорноморського національного університету імені Петра Могили

Канцедал Наталія – к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Лега Ольга – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Ліпський Роман – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Мельничук Ірина - к.е.н., доцент кафедри обліку, аудиту та фінансів Університету економіки і підприємництва

Прийдак Тетяна– к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, завідувач відділу з питань інтелектуальної власності Полтавського державного аграрного університету

Прокопишин Оксана – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

Яловега Людмила – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, фахівець внутрішнього аудиту процесів діяльності та моніторингу якості освіти Полтавського державного аграрного університету

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Засłużеного працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю, 2022

© Полтавський державний аграрний університет, 2022

Організація фінансового менеджменту на підприємстві: шляхи вдосконалення.....

Калюжна М.В.

Науковий керівник – Остапенко В.М.

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Сучасний стан зовнішньоекономічної діяльності України..... **373**

Кічурчак М.В.

Львівський національний університет імені Івана Франка

**Оцінка асиметричності просторового розвитку ринку банківських депозитів
домогосподарств в економіці України.....**

376

Ковалев Д. С., Костенко А. Д.

Науковий керівник – Дорошенко О. О.

Полтавський державний аграрний університет

**Визначення залишку грошових коштів підприємства як складова управління
рівнем його платоспроможності.....**

378

Коковіхіна О.О.

Український державний університет залізничного транспорту

Загрози фінансовій безпеці домогосподарств в Україні..... **381**

Матвійчук Н. М.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Ризики та перспективи розвитку банківських інновацій в Україні..... **383**

Мединська Т. В.

Львівський торговельно-економічний університет

Фіскальна політика стимулювання розвитку бізнесу в умовах COVID-19..... **386**

Мельник К.М.

Уманський національний університет садівництва

Науково-методичні підходи до оцінювання ризиків клієнтів банку..... **389**

Олександренко І.В.

Луцький національний технічний університет

Фінансове забезпечення розвитку суб'єктів малого бізнесу..... **391**

Отрода А. С.

Науковий керівник – Дорошенко А. П.

Полтавський державний аграрний університет

**Теоретико-прикладні аспекти аналізу формування та ефективності використання
основних засобів підприємства.....** **395**

Петрищева К.Г.

Науковий керівник – Єлецьких С.Я.

Донбаська державна машинобудівна академія

**Модернізація механізму забезпечення фінансової складової економічної безпеки
підприємства на основі фінансового ресурсозбереження.....** **398**

ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ ДОМОГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ

В умовах глобалізаційних процесів в економіці, перебудови фінансових систем країн світу відповідно до новітніх тенденцій цифрової економіки та викликів пандемії не викликає сумніву важливість дослідження та оцінювання рівня фінансової безпеки домогосподарств як безпосереднього учасника економічних відносин та суб'єкта, що є залежним від цих процесів. Особливо гостро така необхідність виникає в період фінансової нестабільності національної економіки або в умовах світової фінансової кризи. В даному випадку для забезпечення фінансової безпеки держави в цілому пріоритетним напрямком є забезпечення фінансової безпеки домашніх господарств.

Стабільний розвиток домогосподарств, головних постачальників ресурсів в економіку України, забезпечує надійне функціонування економічної системи держави. Тому в умовах глобалізаційних процесів в економіці, відповідно до новітніх тенденцій цифрової економіки та викликів пандемії не викликає сумніву важливість дослідження та виявлення основних загроз фінансової безпеці домогосподарств.

Відповідно до існуючих у науковій літературі напрацювань фінансова безпека домогосподарства визначається як «такий фінансовий стан домогосподарств, для якого характерна стійкість до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз, здатність реалізовувати фінансові інтереси всіх членів домогосподарства та забезпечувати їм гідний рівень життя» [1].

«Загроза являє собою відповідну небезпечну дію, яка формується і проявляється за наявності необхідних і достатніх для цього умов» [2, с. 72];

Діяльність домогосподарств постійно піддається загрозам, які умовно поділити на внутрішні й зовнішні.

До зовнішніх загроз фінансової безпеці домогосподарств можна віднести:

- несприятлива ситуація на ринку праці (скорочення кількості робочих місць, зміна структури ринку праці, зниження рівня вартості робочої сили);

- несприятлива політична й макроекономічна ситуація в країні, що спричиняє: втрату певної частини доходів, майна та/або заощаджень домогосподарств (у т. ч. їх інфляційне знецінення);

- недосконала соціальна політика держави;
- високий рівень інфляції;
- криза фінансово-кредитної системи, що ускладнює доступ до кредитних ресурсів;
- нестабільність валютного курсу;
- зміни в податковій політиці держави, що викликають зростання

загального податкового навантаження на доходи домогосподарств;

- зростання рівня злочинності;
- ведення в країні воєнних дій;
- пандемія;
- інші зовнішні загрози.

До внутрішніх загроз фінансовій безпеці домогосподарств можна віднести:

- втрата роботи чи працездатності членами домогосподарства, що означає втрату доходів, тобто основного джерела фінансових ресурсів домогосподарства;
- низький рівень фінансової грамотності (необґрунтоване зростання витрат домогосподарства, марнотратність його об'єктів тощо);
- відсутність заощаджень;
- недостатня обґрунтованість вибору об'єктів інвестиційних вкладень, що може призвести до втрати частини заощаджень домогосподарства;
- ризикованість підприємницької діяльності, що може призвести до втрати вкладених у неї коштів або додаткових непередбачених витрат; інші внутрішні загрози [3 с. 429].

Забезпечити фінансову безпеку домогосподарства неможливо без належного рівня фінансової грамотності, що представляє собою сукупність знань, вмінь та навичок, які потрібні населенню для прийняття відповідальних економічних і фінансових рішень з належним рівнем компетентності, і забезпечує соціальну стабільність у суспільстві [4, с. 35]. Зрозуміло, що уміння управляти власними та сімейними фінансами підвищить добробут домашнього господарства, а обізнаність з асортиментом фінансових послуг дозволить активніше використовувати можливості на фінансовому ринку. Крім того, фінансова грамотність допомагає бути обачливим, розпізнаючи фінансові піраміди та інші шахрайські схеми, а також уникати накопичення непосильних боргів.

Список використаних джерел:

1. Зварич М.С. Теоретичні підходи до визначення сутності фінансової безпеки домогосподарств. *Науковий вісник ХДУ*. Серія Економічні науки. 2015. № 15. Ч. 1. С. 130–132.
2. Зубок М. І. Безпека банківської діяльності: підручник. К.: КНЕУ, 2012. 542 с.
3. Лиса О. В. Загрози фінансовій безпеці вітчизняних підприємств і домогосподарств на сучасному етапі. *Бізнес Інформ*. 2018. № 11. С. 427–433.
4. Смовженко Т. С. Кузнєцова А. Я. Фінансова грамотність населення та її вплив на розвиток економіки України *Регіональна економіка*. 2013. № 2. С. 34–42.

Наукове видання

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

*Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

14 – 15 квітня 2022 р.

м. Полтава

Відповідальна за випуск: Лега О. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри
бухгалтерського обліку та економічного контролю

Комп'ютерна верстка: Лега О. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри
бухгалтерського обліку та економічного контролю

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за
підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних,
галузевої термінології, інших відомостей.

